

PROLJECE I PRISADIVANJE VOCKI

marti, 26 aprilie 2022

Odmah na po etku mjeseca marca slavi se Martisor, lijep obi aji u našoj zemlji, a i u nekim susjednim zemljama.

No, u marcu može da napada veliki snijeg, ali i da iznenada otopi kao da je ve ljetno. Mjesec marc u našim narodnim usmenim predajama predstavljen je kao mjesec varljive prirode i vrlo nepredvidljiv.

as može biti sunce, lijepo, toplo, a onda iznenada pada kiša pomiješana snijegom. I jošnešto je vrlo esto u marcu, hladni vjetrovi. Sve je vrlo promje-njivo. Sam naziv mjesec marca dolazi od ratnog božanstva Marsa (Marte), kao da se bori sa svim silama prirode odakle i tolika promjenjivost i bu ni vjetrovi. Ipak, unato svemu proljeće je ve tu. Prvi poljski cvjetovi otvaraju svoje pupoljke u polju i vrtu. Prvi desetak dana marca sve je u znaku cvijeća koje se poklanja ženama. Sve cvate i željno o ekuje zatopljenje.

I dva velika blagdana su u marcu, 19. ožujka je blagdan Sv. Josipa, a 25. ožujka je blagdan Blagovijesti, veliki blagdan za sve kršane, za koji obično idemo na prvo hodočašće u godini, u svetište Marije iklove.

U marcu je posebno lijepo u našem kraju na bregovima salasima. Mala ili veća stada ovaca i malih jagnjaca mirno pasu našim bregovitim krajevima. Po inju poljski radovi, trvi se bokluk, ore se, iste se livade, krne se plotovi, sve je u znaku bujenja i obnova.

I tako, idu i ovoga mjeseca prema svojem salasima, naišla sam na tri vrijedna i marljiva Lupa ana, gospomin Marijan, gospomin Milja i gospomin Mikola. A sreli smo se ispod oreja lupa kog kantora, kod njegovog salasima, u kraju zvanom Štrkovac. Suna i topla subota, dva stada ovaca i jagnjaca mirno i spokojno pasu, a spomenuta gospoda uživa u dobro nam poznatoj hrvatskoj Franck kavici i veselo razgovaraju. Velika mi je radost i znatiželja bila vidjeti i uti da govore o prisama Ivanju vođi. Na stolu je bilo mnogoštwo mladih sadova raznoga vođa, i rešnje, jabalke, kruške, praske.

Za mlađe itatelje našjih novina treba spomenuti da prisama Ivanje vođi nije nimalo lak posao. Treba se pripremiti sa svima što treba (dobri sadove, šipke, loj i joštoga) i onda vrlo pažljivo na vrhu rezati stablo na kojem se stavlja mlađi sad. I naravno sve blagosloviti i moliti Bogu da se mlađi sad uvati.

Vidjevši spomenute Lupa anje kako veselo i marljivo raspravljaju o prisama Ivanju zamolila sam ih za sliku što su oni i prihvatali, i zahvalna sam im na tome. I važna je to stvar, jer danas, kada su naša mesta poluprazna, kada je većina mlađih i onih srednje generacije otišla izvan zemlje, vidjeti naše sumještane koji su tu i dalje marljivo rade i sade po livadama zna i nuda, zna i nastavak života i svega onoga što su nam ostavili naši stari. Zna i opstanak naših sela, salasima i cijelog naša kraja.

Izgledalo mi je da prisama Ivanje koje su oni pripremali kao pomladak cijelog kraja, ulaganje u budućnost, ulaganje u život i dobrobit onih kojeg će brati te plodove. A u ovim vremenima epidemije, krize i rata, naškraj izgleda kao mali raj,

miran, blagi bregovi, šume, livade, salaši. Mnogi bi voljeli imati to što mi imamo. Moramo biti zahvalni Bogu i našim starima što su nam to ostavili. I da to uvamo i mi za sljede e generacije. Jer ne kaže se uzalud: dome, slatki dome! A ja bih dodala: slatki dome i salašu!

Dao Bog da sve što su spomenuti marljivi Lupa anje prisadili lijepo se uhvati i da sljede a slika bude isto s njima kako beremo slatke plodove.

Maria Lacchici